

Журнал «Українознавство» № 1(46)-2013

(анотований огляд)

У «Колонці редактора» часопису «Українознавство» №1(46)-2013 (с. 5 – 16) вміщена стаття головного редактора журналу

П.Кононенка

та

Т.Кононенка «Людина і митець XXI століття. Феномен Василя Стуса»

про одного з найактивніших представників українського культурного руху шістдесятників, правозахисника, Героя України, українського поета, перекладача, прозаїка та літературознавця Василя Стуса.

Розділ I «Людина та її справа» (с. 17 – 26) відкривається публікацією **В.Короті-Ковальської** та

С.Жовтого «До 80-річчя від дня народження Анатолія Мокренка»

про життя і творчу діяльність відомого оперного співака, народного артиста та педагога Анатолія Мокренка.

Стаття **П.Кононенка «Сонце в зіницях»** розповідає про Леоніда Горлача, українського поета, лауреата Шевченківської премії 2013 р. та багатьох інших премій, автора понад 40 збірок творів. Поруч вміщено інтерв'ю

В.

Коськіна

«Над погубою духу – знак розбитого ярма»

з Леонідом

Горлачем

та

підбірка

його віршів (передрук з газети «Літературна Україна». – № 5 (5484). – 31 січня 2013 р.).

Розділ II «Історія. Теорія. Методологія» (с. 27 – 80) презентує доповідь **Я.Калакури** на Міжнародній науково-практичній конференції у форматі круглого столу «Проблеми культури в українознавстві. Традиції та сучасні тенденції розвитку» (8–9 листопада 2012 р., м. Київ)

«Українська духовність: історіографічний вимір».

У ній розглядаються сучасний стан і динаміка нарощування знань про витoki, основні етапи формування, сутність і структуру української духовності як інтегрального вияву духовної культури українського народу, його ціннісних орієнтацій. Показано, що українська духовна культура виступає як міждисциплінарна наукова і прикладна проблема, яка може бути найбільш ґрунтовно, системно та всебічно досліджена в контексті українознавства як інтегрованої системи знань про Україну та українство.

В.Борисенко у статті **«Кияни бачили, як умирали від голоду селяни у 1932–1933 роках (до 80-річчя вшанування пам'яті замучених голодом)»**

пр

одовжує розкриття злочинів радянської влади проти українського населення під час найбільшої трагедії людства – Голодомору 1932–1933 рр. в Україні. Насильницьке винищення голодною смертю було в основному скероване на українське село, де на той час проживало понад 90% українців. Селяни шукали порятунку у містах, але не знаходили через важкі економічні умови самих городян і заплановану політику влади. Особливо багато постраждало дітей, про що свідчать архівні документи та джерела усної історії. Вперше віднайдено нові архівні дані про створення спеціальних інтернатів (карантинів) для дітей-втікачів та їхню мученицьку смерть у цих закладах.

Тему голодомору продовжує стаття **Л.Слободян «Джерельні свідчення штучного характеру голодомору в Україні 1932–1933 років»**,

у якій розглянуто комплекс джерел, які засвідчують штучний, наперед спланований характер Голодомору 1932–1933 років, організованого тоталітарним режимом і спрямованого на подолання спротиву радянзації суспільства, колективізації та хлібозаготівель

, нищення українського селянства. Зроблено класифікацію джерел, з'ясовано їх репрезентативність та інформаційний потенціал для дослідження мотивів і мети політики голодомору-геноциду, способів його організації, перебігу, масштабів та наслідків. Поряд з аналізом актуалізованих свідчень у документальних збірниках, спогадах та дослідницьких проектах розглянуто покажчики архівних установ України, зокрема ЦДАГО, ЦДАВО, ЦДКФФА, ЦДАМЛМ, ГДА СБУ. Особлива увага звернута на залучення матеріалів усної історії, свідчень очевидців як найбільш інформаційно

насичених джерел для незаангажованого і правдивого висвітлення

морально-психологічних травм українського народу, спричинених штучним голодомором.

Темі геноциду проти народів у роки Другої світової війни присвячена стаття **С.Калібовець**

«Спалені села Полтавщини (1941–1943) (за матеріалами розслідування злочинів нацистських окупантів в Україні)»

, яка створена на основі архівних документів, спогадів очевидців спалених населених пунктів Полтавської області під час проведення каральних акцій фашистськими загарбниками.

У дослідженні **О.Хоменка «Українська людина і українська земля в національній художній словесності XV – першої половини XVI століття (початок у 4(45)–2012)»** осмислюється феномен української художньої словесності XV – першої половини XVI ст., доводиться, що у повноті своїх усних та писемних репрезентацій вона спромоглася не лише зберегти

тяглість

«

києво-руської

» традиції, а й піднятися на нові щаблі художнього розвитку. В усній словесності розвивається лірична пісня, званою в Європі стає українська народна балада; писемна література також зазнає суттєвих змін, під їх впливом структура «книжної мови» збагачується елементами живого народного мовлення. Українські латиномовні

гуманісти відкривають європейським інтелектуалам Україну у нерозривному її зв'язку з державною величчю Київської Русі.

Спираючись на наукову літературу, архівні документи та матеріали періодичної преси, **І.**

Баляс

у статті

«Вплив Римо-католицького духовенства на суспільно-політичні процеси Волинської губернії в XIX столітті»

аналізує участь римо-католицького духовенства у суспільно-політичному житті Волинської губернії.

О.Ярошинський у публікації **«Рубіжний етап становлення новітнього українознавства і формування його сучасних теоретико-методологічних засад (до 20-річчя Міжнародної наукової конференції 15–17 жовтня 1992 року)»**

висвітлює творчі напрацювання учасників міжнародної конференції «Роль вищих навчальних закладів (інституцій) у розвитку українознавства» (м. Київ, 15–17 жовтня 1992 р.) щодо перспектив розвитку українознавства.

Розділ III «Мова і майбутнє України» (с.81 – 100) представлений розвідкою **С.Чмільової**

«Систематизація літератури з методики викладання української мови у карткових каталогах бібліотек»

, присвяченою проблемі систематизації наукових бібліотек літератури з методики викладання української мови в загальноосвітніх навчальних закладах у традиційних карткових каталогах.

О.Смольницька у статті **«Репрезентація літературного контенту в сучасних підручниках з української мови для десятого класу»**

розгля

дає літературні постаті й тексти художньої літератури в сучасних підручниках з української мови для 10 кл. Розроблено перспективи розвитку підручникотворення

з огляду на відповідність українознавчим засадам у літературознавчому аспекті.

Аналізу сучасного погляду на поняття мовної компетенції присвячена стаття **О.Таровської**

«Сертифікація рівнів володіння українською мовою як індикатор сучасної мовленнєвої культури українців».

Пропонується розглянути сертифікацію рівнів володіння українською мовою як інструмент масової оцінки якості підготовки з української мови на різних рівнях безперервного (упродовж всього життя) навчального процесу окремої людини. Оскільки невід'ємною складовою сучасного зовнішнього моніторингу освіти у розвинутих країнах є система незалежного тестування, то автор вважає впровадження сертифікації рівнів володіння українською мовою одним із стратегічних завдань сучасної української освіти. У статті наведені розробки ННДІУВІ на основі комплексу комп'ютерних технологій з питань сертифікації рівнів володіння українською мовою та українознавством.

Аналітичний огляд науково-методичних праць професора Світлани Єрмоленко на тлі проблем та досягнень сучасної лінгводидактики міститься у статті **В.Шляхової** **«Методичний доробок Світлани Єрмоленко»**

. З'ясовано внесок ученої у розбудову філософії шкільної мовної освіти, передовсім у становлення світоглядної функції сучасного процесу навчання української мови, описано розроблені дослідницею методичні шляхи, що розвивають українознавчий світогляд школярів, забезпечують формування у них національно-культурних цінностей, мовного чуття та культури мовлення. Особливу увагу приділено авторському баченню нового покоління підручників з української мови, призначенню та функціям сучасної навчальної книги.

Розділ IV «Українська національна культура» (с.101 – 128). У публікації Н.Петрової «Українознавчий компонент у сучасній культурі міста (з досвіду співпраці з одеськими телерадіокомпаніями)»

узагальнено досвід останніх десяти років з популяризації та поширення знань про традиційну культуру українців на Одещині через мережу обласного радіо та телеканалів міста Одеси, простежується еволюція взаємодії та її наслідки: пошук, апробація нових форм трансляції народознавчих матеріалів, урізноманітнення змісту програм, визначено оптимальні напрями співпраці етнологів і місцевих мас-медіа: підготовка коротких анонсів з місць польових досліджень, висвітлення роботи наукових форумів, створення спеціальних репортажів, пізнавальних програм на кшталт «Забутих стежок», «Країни освіти» тощо, науково-популярних телевізійних фільмів.

Стаття **В.Даренської «Українське бароко як світоглядний стиль»** присвячена дослідженню культури українського бароко як світоглядного феномену й актуального джерела духовного досвіду для сучасної людини, показана специфіка конституювання базових буттєвих смислів («образу світобудови») в українській бароковій культурі, висвітлено процес світоглядної рецепції української традиційної культури в культурі бароко на основі синтезу із західноєвропейськими культурними впливами. Культура українського «козацького бароко» розглядається як важливе джерело історичного формування ментального типу української людини.

Про концертну діяльність піаністки Марти Кравців-Барабаш на початку ХХ ст. в Галичині, яка через тогочасні суспільно-політичні події змушена була емігрувати, розповідається у дослідженні **У.Молчко «Концертна діяльність Марти Кравців-Барабаш (львівський період)»**

В.Лазарева представляє нову публікацію із серії досліджень про видатного українського діяча другої половини ХІХ ст. П.Куліша **«Культурницька діяльність Пантелеймона Куліша»**

Стаття **В.Короті-Ковальської «Майстер-клас від маестро у «Країні солов'їв»** знайомить з презентацією нової книги

Володимира Корнійчука «Портрет хору з мозаїки. Маестро Анатолій Авдієвський»

(
упоряд

. В. Корнійчук. – К.: Криниця, 2012. – 494 с.).

Кобзарському виконавству, що сягає корінням в епоху Київської Русі, присвячена стаття **Р.Лоцман «Кобзарське виконавство в контексті становлення та розвитку професійного народного співу в Україні».**

У статті розглядаються особливості кобзарського виконавства в контексті становлення та розвитку професійного народного співу в Україні, здійснюється аналіз творчих постатей видатних українських кобзарів, простежується розвиток кобзарства на сучасному етапі.

У статті **О.Семенової «Зміни в розвитку кустарного шкіряного промислу середньої наддніпряниці в першій половині ХХ століття»**

розглядається стан розвитку шкіряної кустарної промисловості в Полтавській, Чернігівській та Київській губерніях у першій половині ХХ ст., аналізується динаміка змін в чисельності кустарів, засобах праці та технології виробництва. Автор зазначає нові для кустарів форми організації праці (артіль, кооперація) та аналізує заняття кустарними шкіряними промислами в різних політико-економічних умовах, розглядає урядові документи, що регулювали діяльність кустарних промислів у першій половині ХХ ст.

Розділ V «Україна – етнос» (с.129 – 146). **Ст. Наливайко** оприлюднює нову статтю з низки досліджень українсько-індійських етнічних, історичних, мовних, фольклорних, етнографічних та міфологічних зв'язків у статті

«Епічна Індія і Давня Україна – споріднені ареали:»

Гуджарат

–

Сураштра

– Крим»

. Він

стверджує, що знайомство з давньоіндійською пам'яткою «

Тіртха-ятра

» («Проща до святих місць») з «

Араньяка-парви

» («Лісової»), третьої книги «

Махабгарати

», яка є одним із першорядних джерел для вивчення історії, історичної географії, міфології, філософської і релігійної думки не лише Індії, а й Східної Європи, дозволило виявити в Україні низку ареалів, де простежуються назви, спільні з тими, які мають індійські місця прощі, зафіксовані в пам'ятці. Ареали українські: Крим, Закарпаття і Волинь, Київщина, Черкащина й Чернігівщина та індійські – Пенджаб,

Раджастхан

,

Гуджарат

і

Сураштра

. Саме розгляду і детальному аналізу одного з найбільш цікавих ареалів – Гуджарат-Сураштра, що має багато спільного з ареалом Україна-Крим, і присвячена стаття.

Публікація **В.Кушнір «Українська ідентичність і українці Північної Добруджі у працях Федора Вовка»** зроблене на основі публікацій, підготовлених Ф.Вовком за результатами його відвідування поселень нащадків запорізьких козаків і українських селян-переселенців у Північну Добруджу, дельту Дунаю. Розглядаються результати дослідження автором деяких аспектів традиційної культури. Дослідник зосереджує увагу на особливостях процесу облаштування українців у новому природно-географічному середовищі та полікультурному оточенні, простежує новації у побуті, господарській діяльності, характеризує специфіку системи самоврядування, роль духовенства, освітньої діяльності у справі збереження української ідентичності, визначає проблеми її формування в регіоні, вказує на шляхи консолідації українців, перспективи розвитку української громади.

У статті **Ю.Фігурного «Українське державотворення на Лівобережжі у 1708–1740 роках в українознавчому вимірі»** аналізується українське державотворення на Лівобережжі у 1708–1740 рр. Автор переконаний, що Московія, яка у XVIII ст. здійснювала активну загарбницьку політику, потребувала слухняного спільника, яким для Російської імперії й стала Гетьманщина. Разом з тим, допускаючи існування козацької автономії насамперед для власних геополітичних і геостратегічних потреб, метрополія весь час намагалася суттєво обмежити її права і збільшити обов'язки, тому що всі російські володарі та їх провладне оточення розуміли одну просту істину: допоки існує українська державність у форматі Гетьманщини, українці будуть самодостатнім народом і не розчиняться в «русском море».

Розділ VI «Освіта» (с.147 – 196) відкривається публікацією **П.Кононенка «Українська освіта, наука, культура: стан, проблеми, перспективи»**.

Продовжують тему української освіти статті

С.Ніколаєнка «Україні потрібна нова стратегія розвитку освіти», М. Згуровського

«Вища освіта на зламі суспільного розвитку»

(передрук з газети «Дзеркало тижня». – №5. – 9 лютого 2013), дві статті

Г.

Філіпчука

– **«Національно-культурний контекст освітньої політики»** та **«Освітній аспект державно-громадянського діалогу»**, **Ю.**

Шукевича

«Велосипед із квадратними колесами, або Парадокси української шкільної освіти»,
Л.Суржик, О.

Онищенко

«

НеЗАКОНчена

» освіта. Три законопроекти про вищу освіту: основні акценти і відмінності»
(передрук із газети «Дзеркало тижня». – № 7. – 22 лютого 2013),

О.

Пахльовської

«День» Концептуальна мапа України» (

передрук із газети «День» – № 28–29 від 15–16 лютого 2013),

Ю.

Коровайченка

«

КоСЯК

» у вищій освіті?» (

передрук із газети «Дзеркало тижня». – № 8–1 березня 2013),

Н.

Дерев'янченко

, Р.Кузьменко

«Організація науково-дослідної роботи з українознавства в загальноосвітніх
навчальних закладах

Великоновосілківського

району Донецької області».

Про прадавнє мистецтво вишивки розповідає публікація **В.Новотної «Колекція вишивок – безцінне надбання школи»**

.

VII Міжнародному конкурсу з українознавства для учнів 8–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, який організує ННДІУВІ, та його підсумкам присвячене повідомлення **О.Фесік «VII Міжнародний конкурс з українознавства для учнів 8–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів».**

Розділ VII «Україна і світ» (с.197 – 220) представлений статтею В.Крисаченка «Українсько-польські відносини»

,

у якій розглядаються українсько-польські взаємини від початку правління Рюриковичів в Україні-Русі та у формуванні ранньофеодальної Польської держави на чолі з князем Мешком

I до середини XVII ст.

Координатор проекту діаспорних досліджень Канадського інституту українських студій (Едмонтон

, Канада)

С.Ціпко

у статті

«Історія досліджень про українців Аргентини» (

переклад з англійської

Марини

Гримич

)

хронологічно простежує історію досліджень життя українців Аргентини. Серед дослідників є як представники українсько-аргентинської спільноти (М.Данилишин, М.Василик, Е.Снігур), так і українські науковці (О.

Сапеляк

, С.

Качараба

та ін.). До огляду включено також праці дослідників, які займалися польською імміграцією до Аргентини (Р.

Стемпльовський

, Л.

Бартоломе

). Для порівняння залучено

аргентинські

імміграційні дані, а також інформацію про дослідників паралельних імміграційних рухів (зокрема, до країн Північної Америки, Бразилії, Уругваю, Парагваю). Історіографічний аналіз доповнюється коротким оглядом чотирьох хвиль української імміграції до Аргентини (1897–1914 рр., 1920–1939 рр., 1946–1950 рр. та з 1991 р. і донині).

Т.Ілюк у статті **«Співробітництво України та Грецької Республіки в галузі освіти: основні форми та напрями (1991–2011)»**

досліджує процес становлення

та розвитку партнерства України та Греції у галузі освіти протягом 1991–2011 рр. Автор

виділяє основні форми та напрями освітнього співробітництва двох країн, простежує

еволюцію взаємин в означений період, визначає фактори, що вплинули на їх розвиток. У

матеріалі досліджується політика уряду Грецької Республіки та діяльність грецьких

громадських та державних інституцій, направлена на поширення новогрецької мови та

національної освіти на теренах України, насамперед в середовищі грецької діаспори.

Проаналізовано політику України щодо забезпечення освітніх потреб національної

діаспори в Греції та діяльність української громади, направлену на задоволення освітніх

потреб українців Греції, що є важливою складовою збереження власної національної

ідентичності.

А.Якімова (Софія, Болгарія) у повідомленні «**Іван Шишманов і український фольклор**» розповідає, як відзначалось у Болгарії 150-річчя з дня народження відомого болгарського вченого, політика і культурного діяча, професора, вченого енциклопедичної ерудиції, засновника найвагоміших болгарських інституцій (Вищої школи (Софійський університет «Св. Клімент Охридські»), Народного театру, Музичної школи, Художньої школи), міністра освіти, посла Болгарії в Україні, літературного історика, одного із фундаторів болгарської етнографії **Івана Шишманова**.

У розділі також уміщений передрук із журналу «Український тиждень», № 50(267) 14-20 грудня 2012 р. статті **Ю.Стахівської «Потяг до України. Агнешка Матусяк про україністику в Польщі, письменників-модерністів і перекладацьку політику»** про фестиваль «Потяг до України» та інтерв'ю з його організатором Агнешкою Матусяк та статті директора школи українознавства м. Йонкерс (штат Нью-Йорк, США) **С. Хмурковської**

«Тридцять шоста»

Всеамериканська

конференція вчителів шкіл українознавства»

про щорічні конференції вчителів шкіл українознавства в Америці.

Розділ VIII «Експедиційне українознавство» (с.221 – 233) містить статті науковців філії «Гуцульщина» ННДІУВІ: **I. та**

Я. Зеленчуків «Історія Державної високогірної рільничої школи на Гуцульщині»

(про характеристику основних природно-екологічних і соціально-економічних особливостей Гуцульського регіону Українських Карпат, основні ідентифікаційні особливості Гуцульщини, які суттєво впливають на традиційний уклад життя, побут та творчу діяльність гуцулів, виконано дослідження діяльності Державної високогірної рільничої школи в селі

Жаб'є

(сучасному селищі Верховина) протягом 1937 – 1940 рр.),

Я.

Зеленчука

, О.

Проців

«Традиційна культура гірського рибальства на Гуцульщині в басейні Черемошу в кінці XIX – на початку XX століття»

(здійснено українознавчо-історичну реконструкцію традиційної культури гірського рибальства на Гуцульщині у басейні річки Черемош, яке було поширено у цьому краї в кінці XIX – на початку XX ст., сформульовано конкретні науково-практичні рекомендації щодо необхідності впровадження екологічних методів гірського рибного господарства на Гуцульщині в сучасних умовах),

Г.Чорного «Де розташовувався дніпровський»

Самбатас

X століття»

(розглянуто повідомлення імператора Візантії

Константина

Багрянородного

про укріплення

Самбатас

на Дніпрі,

заперечено

версію про заснування

Самбатаса

(

Самбата

) і Києва

хозаро-єврейською

общиною, висунуто версію про те, що збережений народною пам'яттю топонім

Самбурки

на південній околиці Києва є відображенням назви стародавнього Самбата та орієнтиром місця його розташування. Авторську версію обґрунтовано археологічними, історичними, лінгвістичними та топографічними даними, на основі чого зроблено висновок про те, що стародавній Самбат розташовувався, найімовірніше, в районі нинішніх Самбурок і Китаєва, що його назва відображає не єврейську, а скандинавську присутність у Києві).

У розділі IX «Українська суспільно-політична думка» (с.235 – 262) вміщено передрук з газети «Дзеркало тижня», № 8, – 1 березня 2013 р. статті

М.Поповича «Сталін. З ним і без нього»

, у якій аналізується образ і феномен Сталіна, простежується його харизма на тлі сучасників та послідовників – Леніна,

Бухаріна

, Троцького, Хрущова та ін., його роль творця цілої історичної епохи на підвладній території, характеризується ідеологічна система, ним придумана і вибудована, спадковість та спадкоємність діяльності та правління і вплив на сучасність, зокрема корупція у широкому сенсі: підкуп матеріальними цінностями, підкуп владою, корупція ідей. «Модернізація – не просто нагромадження будівель, залізниць, верстатів, літаків тощо. Це та жива рушійна сила, яка робить цілісною єдністю всі матеріальні та духовні ресурси. І модернізація буде такою, якою є політична культура владних сил, що її здійснюють».

Ю.Сенюк у статті «У полоні минулого перед викликами майбутнього: зачарована Україна навесні нової епохи»

аналізує сучасний

соціально-економічний стан України та її місію щодо призначення її як природної частини в цілісному планетарному організмі.

О.Дідик у публікації «Велика шахівниця» Збігнева Бжезінського та геополітичні орієнтири європейської України»

висвітлює основні постулати відомої книги «Велика шахівниця» З.

Бжезінського

щодо обґрунтування утримання контролю над Євразією задля затвердження світового політичного панування США, його критичний аналіз труднощів і переваг сучасного стану нашої країни в контексті визначення її майбутнього шляху та можливої нагоди бути творчим рушієм світової стабільності й встановлення балансу на Євразійському континенті завдяки стратегічному розташуванню й історичному досвіду України, розглядається необхідність вироблення структури відносин з Європою та Росією шляхом

забезпечення життєздатності, безпеки і незалежності української держави та затвердження пріоритету європейського геополітичного вектору.

Н. Турпак у статті «Українська глобалістична думка як пласт вітчизняної культури» з позицій культурологічно-українознавчого аналізу розглядає спадщину вітчизняних мислителів-природознавців другої половини XIX – початку XX ст.: К.Бера, Л.Мечникова, О.

Воейкова

. Зроблено спробу довести, що у вітчизняному природознавстві цього періоду відбулося усвідомлення існування глобальних проблем, зокрема проблеми взаємодії природи і суспільства, та намагання вирішити їх з гуманістичних позицій.

У статті **П. Жадька** «Система політичної комунікації як чинник формування іміджу сучасної України» аналізується сучасний стан політичної комунікації, перспективи її розвитку та способи формування іміджу України шляхом підвищення ефективності політико-комунікативних процесів. З'ясовано, що формування позитивного іміджу України залежить від ідеальної системи політичної комунікації: поваги до прав і свобод особистості, демократичної культури та свободи мас-медіа від владних структур.

Розділ X «Рецензії, презентації» (с.263 – 290) подає рецензії **О.Чиркова** «Тут народився, жив, мріяв і творив Тарас Шевченко»

на працю «Україна шляхами великого кобзаря: туристична карта. масштаб 1:1 4500 000. – К.: ДНВП «Картографія», 2012. – 1 арк. 62x88»,

О.Іванченко «Історія Хорватських русинів та українців наприкінці XX століття»

на книгу М. Нагірного «Хорватські русини та українці: суспільство, ідентичність, культура наприкінці XX століття». – Нововолинськ, 2012. – 328 с.,

О.

Данилюк-Кульчицької

«Рецензія»

на монографію М.

Мушинки

«Володимир Гнатюк. життя та його діяльність в галузі фольклористики, літературознавства та мовознавства». – Тернопіль, 2012. – 382 с.,

М.

Гримич

«Українці на Апеннінському та Піренейському півостровах»

на монографію Оксани

Годованської

«Новітня українська діаспора: трудові мігранти в Італії, Іспанії та Португалії». – Львів, 2011),

В.Борисенко «Нове слово про традиційну культуру українців

Подунав'я

»

на книгу В'ячеслава Кушніра «Господарсько-побутова адаптація українців
Південно-Західного степу і Нижнього

Подунав'я

(друга половина XIX – середина XX ст.)». – Одеса: КП ОМД, 2012. – 192 с.),

А.Іваницького «

Неотрадиція

як цілісний культурний феномен»

на монографію Алли

Гоцалюк

«

Неотрадиціоналізм

в культурних практиках України». – Київ: Національна академія керівних кадрів культури
і мистецтв, 2012. – 360 с.

Стаття **Я.Гоян «Своїй любій українській нації»** розповідає про життя, творчість і
громадсько-культурну діяльність західноукраїнського письменника, поета,
культурно-громадського діяча, автора першої української «Читанки»

Маркіяна Шашкевича

.

У повідомленні **І.Краснодемської «Методологічні, історіографічні, історіософські
проблеми сучасного українознавства»** (За працями

доктора історичних наук, професора Я.С.

Калакури

) розповідається про наукові читання, присвячені 75-річчю Я.

Калакури

, які відбулися у ННДІУВІ, та вихід його трьох праць.

Розділ містить статті про презентацію виставки робіт Алли Козолій, майстрині із с.Здорів
ка

Васильківського району, що на Київщині (

Л.Науменко «Персональна виставка Алли

Козолій

»

) та про традиційний Салон книги (

Salon

du

livre

) у Парижі, один із найпрестижніших у Європі культурних акцій, де автори презентують свої твори, видавці ведуть між собою переговори щодо авторських прав, відбуваються різні презентації і зустрічі (

М.

Гримич

«Презентація книжок ННДІУВІ у Франції»

).

«Допоможемо птахам узимку» (Ю.Пономаренко) – таку назву має конкурс, організаторами якого є комунальне підприємство «Київський міський будинок природи» та Українське товариство охорони птахів. Проводиться він за сприяння Головного управління освіти і науки виконавчого органу Київради (КМДА), Головного управління екології та охорони природних ресурсів виконавчого органу Київради (КМДА). У ньому можуть брати участь школярі м. Києва віком від 7 до 16 років.

Повідомлення **«Академіку Євгену Васильовичу Федоренку – 84»** присвячене річниці з дня народження Є.В.

Федоренка

, українського ученого-славіста, громадського діяча діаспори в США, доктора філософії, почесного академіка АН ВШ України, давнього друга ННДІУВІ.

Повідомлення **«Світлій пам'яті Геннадія Удовенка»** – співчуття колективу ННДІУВІ з приводу передчасної смерті видатного українського дипломата, державно-політичного та культуротворчого діяча, поборника національної системи виховання, освіти і науки Г.Й.Удовенка.

Завершує часопис публікації **«Узагальнена інформація про наукову діяльність Національного науково-дослідного інституту українознавства та всесвітньої історії у 2012 році» (Н.Істоміна)** та **«Журнал «Українознавство».**

Покажчик змісту номерів 1–4 за 2012 р

.

» (упорядник – відділ наукових комунікацій ННДІУВІ)

.

Кількість сторінок – 304.

Т.Варзар.

[Перехід на сайт е-журналу](#) .